

Helikon Kiadó könyvklubja: Erdélyi történet I-III.

2012 június 13. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Bánffy Miklós Erdélyi történet című regénye tíz évet ölel fel a 20. század elejének történelméből? 1904-től az első világháború kirobbanásáig.

A bonchidai kastély urának, a polihisztor erdélyi arisztokrata írói munkásságának legnagyobb lélegzet? alkotása három részbe?l áll. A család, a diplomáciai indíttatás, a politikai karrier, a kaszinói tagság egyaránt lehet?vé tette, hogy Bánffy otthonosan mozogjon a báltermek, a kártyaszobák, a nagy vadászatok, a lóversenyek, a szerelmi és a politikai csatározások berkeiben, hiteles és érvényes panorámát festve az erdélyi arisztokráciáról. Bánffy ragyogó tehetségének, nyelvi gazdagságának minden ismérve megcsillan a monumentális regény lapjain.

Illés Endre a Megszámláltattál közel negyedszázados els? magyarországi kiadásában Berzsenyit idézve „fene fátumot ostromló merészség”-nek nevezi a regényt, íróját pedig olyan embernek tartja, aki gyönyörködik a világban, aki élvez az életet, akit szórakoztat a világ változatossága, és aki kedvét leli mindenben, ami m?vészet és er?feszítés. Ennek a színes és gazdag világnak a leírásáért már önmagában is érdemes kézbe venni ezt a kalandos, de ugyanakkor történetileg hiteles nagyregényt.

A bonchidai Bánffy-kastély a XIX. század elején. Bíró József „Erdélyi kastélyok” című munkájának címlapjáról

Oplatka András könyvismertet?je - www.kommentar.info.hu

Nevezték irodalmi dilettánsnak és az erdélyi világ zseniális ábrázolójának. Zenész volt és képz?m?vész, írt sikeres drámákat, igazgatta a budapesti Operaházat, mint Kolozs megyei f?ispán és parlamenti képvisel? kit?n?en ismerte az Osztrák-Magyar Monarchia politika köreit, arisztokrataként mindent tudott a nagy családok küls? és bels? életér?l, rövid külügyministersége alatt nem kevés érdem illeti azért, hogy Sopron és környéke Magyarországnál maradt, beírta nevét az erdélyi magyar kisebbség kultúrájának védelmez?i közé, majd mindent elveszítve, a kommunista rezsim által megvetve, szegényen, elfeledve halt meg Budapesten 1950-ben Bánffy Miklós gróf.

Az Erdélyi történet három kötete - Megszámláltattál; És híjjával találtattál; Darabokra szaggattatol - 1934 és 1940 között jelent meg. A monumentális regényt ma joggal tekintjük Bánffy f? m?vének. Szerz?je arra vállalkozott, hogy a Monarchia utolsó, békében eltöltött tíz esztendejét els?sorban magasrangú erdélyi családok sorsa révén összegezze, hogy érdekkr?l, mulasztásokról és b?nökr?l számadást készítsen. Az 1904-t?l 1914-ig, az I. világháború kirobbanásáig tartó történetben hatalmas erdélyi, s ezen túl magyarországi és összbirodalmi társadalmi panoráma tárul elénk.

Bánffy ezt a társadalmat a maga helyzetéből, felülről szemléli, hiszen a vagyonos erdélyi családok köréből kerülnek ki; a gróf az olvasót estélyekre és vadászatokra, ünnepi vacsorákra és játékkaszinókba, s ezen felül gyakran a budapesti parlamentbe kalauzolja. De nem hiányoznak a regényből a kisvárosi helyi tisztviselők és politikusok sem, és Bánffy a kalotaszegi magyar földműveseket éppúgy ismeri, mint a román erdészeket és pásztorokat a havasokon: ismeri életüket, gondjaikat, beszédmodorukat és gondolkodásukat. A könyvben megjelenő Erdély közigazgatásában, hagyományaiban, kultúrájában és önértelmezésében még egyöntetűen magyar, de Bánffy méltányosan beszél az erdélyi románságról is, hiszen, egy fiatal, idealista földbirtokos és politikus az erdélyi „másféleség” megtestesítője és a magyar-román kölcsönös megértés híve.

*Gróf Bánffy Miklós,
a bonchidai kastély
utolsó lakója*

Ez a hatalmas - al fresco - megfestett társadalmi kép (melyhez hasonlót találni magyar irodalomban nem könnyű) élesen kritikus. Ám Bánffy nem iskolamester, senkit sem leckéztet, nem mond ítéletet, csupán hiszen le az állapotokat és embereket. (A következmények levonását az olvasóra bízta.) A harmincas évekből visszpillantó Bánffyt - kimondatlanul - egyetlenegy kérdés foglalkoztatja és kínozza: miért veszett el Erdély, hol és hogyan tévesztett utat a magyar vezető réteg?

Dilettáns tehát vagy nagy író? Semmi kétség, a szerelmi történet, amely a három kötetben vörös szálként húzódik végig s amelyre Bánffy a hosszú, ám roppant olvasmányos regény részleteit felfűzi, a m? gyengébb része. Áll ez akkor is, ha a fiatal és boldogtalan h?sök története nem nélkülözi a feszültséget, ha olvasóként velük érzünk és aggódva követjük sorsuk alakulását. Tény továbbá, hogy Bánffy nyelve gazdag, stílusának sodrása magával ragadó, de tény az is, hogy időnként érződik: az elbeszél? nagyúr és nem az apró részletekre is ügyel? irodalmi iparos. Mindez azonban eltörpül Bánffy ábrázolóképesége mellett. Ember- és tárgyismerete leny?göz?, m?vészete, amellyel színhelyeket és személyeket, jelentekeket és hangulatokat jellemez, pazar. Külön tanulmányt érdemelnének természetleírásai, melyekb?l sugárzik az erdélyi táj szeretete.

Oplatka András

A könyv megrendelhet? a következ? címen:

]]><http://www.helikon.hu/termek/szepirodalom/Erdelyi-tortenet-trilogia-I-II-III/1697/>

Bánffy Miklós: Erdélyi történet I-III.

DR. DRÁBIK JÁNOS

100 ÉVVEL TRIANON UTÁN

DVD A trianoni gyalázatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló